

THE SLAVONIC AND EAST EUROPEAN REVIEW, vol. 62, 1984, nr. 3
(p. 321—480) și 4 (p. 481—640).

Potrivit unor norme încetățenite de mai mulți ani, revista editată de Asociația de cercetări umaniste moderne a Școlii de studii slavone și est-europene de pe lângă Universitatea din Londra — este divizată în următoarele secțiuni: literatură, istorie, documente, recenzii, note bibliografice și lista publicațiilor primite.

Din domeniul literaturii semnalăm contribuțiile semnate de R. B. Pynsent și Andrew Barrat din nr. 3, de Helene Goscilo-Kostin și Stewart Paton (p. 496—510) din nr. 4.

Compartimentul dedicat istoriei cuprinde câteva studii prezentind interes pentru istoria medievală, modernă și contemporană românească și cea a țărilor din jur. În rindurile de mai jos vom face succinte referiri asupra conținutului lor.

Cercetătorul John Lind de la Universitatea din Odense abordează o temă de largă audiență istoriografică: „Tratatele ruso-bizantine și structura urbană timpurie din Rusia“ (p. 362-370). Luind ca punct de referință orașul Pereiaslavl din Rusia kieviană, menționat în tratatele din secolul al X-lea transcrise în vechiul letopiseț rusesc, dar absent din izvoarele contemporane grecești și nordice, autorul explică situația prin posibile interpolări ulterioare în textul original al tratatelor — suspectate, de altfel, și de alți specialiști — îndemnând în final la circumspecție în utilizarea lor drept surse de primă mână.

În articolul intitulat „Pentru o înțelegere a ideilor politice din *Vremennik*-ul lui Ivan Timofeiev“ (p. 371-399) profesorul Daniel Rowland de la Universitatea din Kentucky descifrează într-un text episodic, fragmentar, efortul lui Timofeiev de a surprinde cauzele și sensul evenimentelor de la începutul secolului al XVII-lea, dintr-o epocă în care Rusia era confruntată cu acute frământări interne.

Divizat în cele două numere, care fac obiectul prezentării de față studiul semnat de Stevan K. Pavlowitch de la Universitatea din Southampton — „Momčilo Ninčić și politica europeană a guvernului iugoslav în exil, 1941—1943“ (p. 400-428 și 531-551) — încearcă o redimensionare și reevaluare a politicii externe iugoslave promovată de Ninčić în calitate de ministru de externe. Autorul urmărește demersul demnitarului iugoslav în favoarea cooperării balcanice, bazate pe securitate colectivă precum și pe acțiuni coordonate în domeniul diplomatic, cultural, economic și militar în perimetrul uniunii balcanice. Tehocrat prin formație, Ninčić avea intuiția cursului istoriei, militând pentru formarea de pacte regionale, intenții ce vor fi însă placate de evenimente.

Un consistent studiu — „Genovezi, tătari și români la gurile Dunării în secolul al XIV-lea“ (p. 511-530) — dedicat unor probleme ce s-au bucurat de mult interes, atât în perioada interbelică cât și în cea post-belică, îi datorăm lui Dennis Deletant, lector de limbă și literatură română al Universității londoneze, care urmărește etapele de ascensiune și de decădere a porturilor și cetăților din zona gurilor Dunării de la înființarea și atestarea documentară și pînă la căderea lor în stăpînirea ot-

mană. Dominate pe rînd de bizantini, genovezi, mongoli și bulgari, intrate apoi în orbita politică a Moldovei și Țării Românești, Chilia, Vicina, Cetatea Albă și Licostomo au deținut un rol deosebit de important din punct de vedere comercial și militar, aflîndu-se în centrul intereselor și disputelor puterilor din zonă și din spațiul învecinat (Polonia, Ungaria). De remarcat obiectivitatea autorului în analiza evenimentelor istorice, ca și consistentele sale cunoștințe bibliografice, care vădese o aplecare atentă spre izvoarele medievale și spre literatura de specialitate mai veche și mai recentă. După cum era și firesc, contribuțiilor românești, începînd cu cele purtînd semnătura lui Gheorghe Brătianu și terminînd cu acelea publicate de Octavian Iliescu și Șerban Papacostea, li se rezervă în cadrul aparatului critic un spațiu prioritar.

La rubrica de documente sînt incluse lucrările „Lewis Namier și guvernul polonez în exil, 1939—1940” de J. Coutovidis (p. 421—428) și „Demersul britanic din 3 și 4 decembrie 1912 : „H. A. Gwynne despre Marea Britanie, Rusia și primul război balcanic” de K. M. Wilson (p. 552-559).

Foarte bogată și diversă este rubrica recenziilor și notelor bibliografice, care cuprinde prezentări de lucrări din domeniul lingvisticii, pedagogiei, literaturii, istoriei, sociologiei etc. referitoare la Europa Răsăriteană și de Sud-Est. Menționăm, între altele, recenzia elogioasă a volumului lui Dennis Deletant „Limba română colocvială”, apărut în 1983 în editura londoneză Routledge and Kegan Paul. Recenzentul — Eric Tappe — observă judicioasa dozare a materialului lingvistic, reliefaarea grafică a dificultăților specifice vorbitorului de limbă engleză, precum și autenticitatea limbii române folosite (p. 433). D. Deletant prezintă la rîndul său volumul „România între Est și Vest : eseuri istorice în memoria lui Constantin C. Giurescu”, apărut la New York în anul 1982 (p. 475).

Cele două numere ale revistei se încheie cu o listă a publicațiilor primite la redacție. Din cele peste o sută de titluri, unul singur provine din România și acela este, semnificativ, „Relațiile anglo-române după 1821”, editat în 1983 ca supliment (IV) al „Anuarului Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași.

Anca COLIBABA și Ștefan COLIBABA